

VII. Dani strukovnih nastavnika

Šibenik, 21. — 23. ožujka 2023.

Agencija za
strukovno obrazovanje
i obrazovanje odraslih

MODERNIZACIJA SUSTAVA
STRUKOVNOG OBRAZOVANJA
I OSPOSOBLJAVANJA

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

EUROPSKI
SOCIJALNI FOND

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

VII. Dani
strukovnih
nastavnika

Šibenik, 21. — 23. ožujka 2023.

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Modularna nastava

22. ožujka 2023.

Sektor: **Ekonomija i trgovina**

Pravo, politologija, sociologija, državna uprava i javni poslovi

Voditeljica: **Vedrana Šimunić Rod**

SADRŽAJ

- Kurikulumski dokumenti
 - Kako do kurikuluma
 - Obujam kvalifikacije
- Moduli u strukovnom kurikulumu
 - Zakonodavni okvir modernizacije strukovnog obrazovanja
 - Kako čitati i primijeniti modul
 - Primjer strukovnog modula
- Primjer dobre prakse

MODULARNO PLANIRANJE

Ishodi učenja:

razlikovati kurikulumske dokumente

razlikovati sastavnice strukovnih modula i općeobrazovnih predmeta

kritički promišljati o važnosti zajedničkog osmišljavanja načina izvođenja modula

izraditi primjer modularnog planiranja stjecanja ishoda učenja

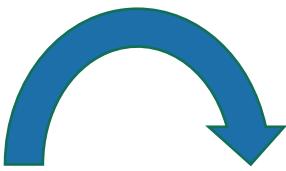
Kurikulumski dokumenti

STANDARD ZANIMANJA

STANDARD KVALIFIKACIJE

STRUKOVNI KURIKULUM

Kako do kurikuluma?

SKUP
KOMPETENCIJA

SKUP ISHODA UČENJA (SK)

KURIKULUM

Strukovni kurikulum sadrži više skupova ishoda učenja s ciljem stjecanja **kvalifikacije** predviđene HKO-om

Standard zanimanja

je popis svih poslova/
kompetencija potrebnih na
radnom mjestu

Standard kvalifikacije kroz SIU
poveznica je između SZ i kurikuluma

Sektorski kurikulum je okvir koji
obuhvaća sve strukovne kurikulume kojima se
omogućuje stjecanje kvalifikacija na **razinama
od 2 do 5 HKO-a** jednoga obrazovnog sektora

KURIKULUM USTANOVE ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE
„osobna iskaznica škole”, po kojoj će se škole razlikovati

STANDARD KVALIFIKACIJE

A. OPĆI PODATCI

B. OPIS STANDARDA KVALIFIKACIJE

C. PRIJEDLOG SKUPA ISHODA UČENJA

OBUJAM KVALIFIKACIJE

- prosječno ukupno utrošeno vrijeme potrebno za stjecanje te kvalifikacije (učenikovo vrijeme)
- iskazuje se u CSVET bodovima
- 1 CSVET bod obuhvaća **25** sati u trajanju od **60** minuta potrebnih za stjecanje odgovarajućih ishoda učenja
- uključuje vrijeme koje učenik provodi u izravnom poučavanju, samostalnom učenju i vrednovanju

OBUJAM KVALIFIKACIJE

CSVET = VOĐENI PROCES UČENJA I POUČAVANJA

+ UČENJE TEMELJENO NA RADU

+ SAMOSTALNE AKTIVNOSTI UČENIKA/POLAZNIKA

Kreditni bodovi odnose se na opterećenje učenika **NE na satnicu nastavnika**

OBUJAM KVALIFIKACIJE

Kvalifikacije razine 3

- 60 CSVET bodova na razini 3 ili višoj razini ishoda učenja

SASTAVNICE STRUKOVNOG KURIKULUMA ZA STJECANJE KVALIFIKACIJE RAZINE 3		
A.	OPĆEOBRAZOVNI DIO*	do 20%
B.	STRUKOVNI DIO	od 80%
B.1	STRUKOVNI MODULI	do 30%
B.2	UČENJE TEMELJENO NA RADU ** USTANOVA ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE SVIJET RADA REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI	od 70% do 30% do 100%

OBUJAM KVALIFIKACIJE

Kvalifikacije razine 4.1

- **180 CSVET** bodova na razini 3 ili višoj razini ishoda učenja

SASTAVNICE STRUKOVNOG KURIKULUMA ZA STJECANJE KVALIFIKACIJE RAZINE 4.1					
STRUKTURA/GODINA OBRAZOVANJA		4. CIKLUS		5. CIKLUS	
		1.	2.	3.	
A.	OPĆEOBRAZOVNI DIO *	do 25%	do 20%	do 20%	
B.	STRUKOVNI DIO	od 75%	od 80%	od 80%	
B.1	STRUKOVNI MODULI	do 25%	do 25%	do 25%	
B.2	UČENJE TEMELEJENO NA RADU	od 45%	od 50%	od 50%	
	** USTANOVA ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE	do 80%	do 25%	do 25%	
B.2	SVIJET RADA REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI	od 20%	do 100%	do 100%	
B.3	IZBORNI MODULI	do 30%	do 30%	do 30%	

OBUJAM KVALIFIKACIJE

Kvalifikacije razine 4.2

- **240 CSVET** bodova na razini 4 ili višoj razini ishoda učenja

SASTAVNICE STRUKOVNOG KURIKULUMA ZA STJECANJE KVALIFIKACIJE RAZINE 4.2						
STRUKTURA/ GODINA OBRAZOVANJA		4. CIKLUS	5. CIKLUS			
		1.	2.	3.	4.	5.
A.	OPĆEOBRAZOVNI DIO*	do 40%	do 45%	do 45%	do 45%	do 20%
B.	STRUKOVNI DIO	do 30%	od 55%	od 55%	od 55%	od 80%
B.1	STRUKOVNI MODULI	do 30%	do 30%	do 30%	do 30%	do 30%
B.2	IZBORNİ MODULI	-	do 30%	do 30%	do 30%	do 30%
B.3	UČENJE TEMELJENO NA RADU	**	od 20%	od 20%	od 20%	od 40%
C.	SEKTORSKI DIO	do 50%	-	-	-	-
C.1	OPĆEOBRAZOVNI I STRUKOVNI MODULI	***	-	-	-	-
C.2	IZBORNİ MODULI	***	-	-	-	-
C.3	UČENJE TEMELJENO NA RADU	***	-	-	-	-

Obvezni općeobrazovni predmeti na razini kvalifikacije 4.1

Naziv nastavnog predmeta	Razred, Bodovi						UKUPNO CSVET
	1.	CSVET	2.	CSVET	3.	CSVET	
Hrvatski jezik	3	6	3	6	3	6	18
Strani jezik I	2	4	2	4	2	4	12
Tjelesna i zdravstvena kultura	2	2	2	2	2	2	6
Povijest	2	3					3
Vjeronauk/Eтика	1	1	1	1	1	1	3
UKUPNO	10	16	8	13	8	13	42

Obvezni općeobrazovni predmeti na razini kvalifikacije 4.2

Naziv nastavnog predmeta	Razred, Bodovi								UKUPNO CSVET
	1.	CSVET	2.	CSVET	3.	CSVET	4.	CSVET	
Hrvatski jezik	4	8	4	8	4	8	4	8	32
Strani jezik I	3	6	3	6	3	6	3	6	24
Matematika	3	6	3	6	4	8	4	8	28
Tjelesna i zdravstvena kultura	2	2	2	2	2	2	2	2	8
Povijest			2	3					3
Geografija					2	3			3
Vjeronauk/Etika	1	1	1	1	1	1	1	1	4
UKUPNO	13	23	15	26	16	28	14	25	102

Zakonodavni okvir modernizacije ili „gdje to piše?”

- Zakon o strukovnom obrazovanju, 2022.
- Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, 2021.
- Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije, 2014.
- Smjernice za izradu standarda kvalifikacija u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, 2021.
- Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi, 2021.
- Nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje, 2018.
- Metodologija izrade sektorskog kurikuluma, strukovnog kurikuluma i kurikuluma ustanove za strukovno obrazovanje, 2021.
- Pravilnik o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, 2015.
- Smjernice za rad s učenicima s teškoćama, 2022.
- Smjernice za rad s darovitom djecom i učenicima, 2022.

Što je strukovni kurikulum?

- dokument kojim se definiraju proces i uvjeti stjecanja kvalifikacija na razinama od 2 do 5 HKO-a

Strukovni kurikulum sadrži:

- skupove ishoda učenja grupirane u obvezne (70%) i izborne (30%) module
- nastavne cjeline za svaki modul
- dominantni nastavni sustav
- preporuke okruženja za učenje
- načine praćenja stjecanja skupova ishoda učenja
- načine vrednovanja ishoda učenja

Moduli u strukovnom kurikulumu

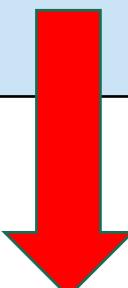
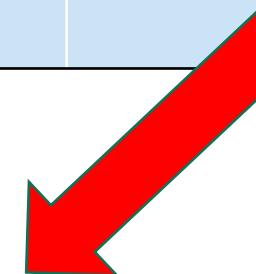
- općeobrazovni/ strukovni/ izborni moduli
- logična i smislena cjelina
- povezuju skupove ishode učenja
- odmiču se od organiziranja razredno-satno-predmetnog sustava
- povezuju sadržaje iz različitih područja, čime se umanjuje rascjepkanost sadržaja prema nastavnim predmetima
- kreiraju se povezivanjem skupova ishoda učenja iz standarda kvalifikacije

Kako čitati i primijeniti modul?

NAZIV MODULA	
Šifra modula	
Kvalifikacije nastavnika koji sudjeluju u realizaciji modula	
Obujam modula (CSVET)	

PREPORUKA: modul ima 3-12 CSVET-a, osim modula koji se ostvaruju isključivo
učenjem temeljenim na radu koji mogu imati do 20 CSVET bodova

Kako čitati i primijeniti modul?

Načini stjecanja ishoda učenja (od –do, postotak)	Vođeni proces učenja i poučavanja	Oblici učenja temeljenog na radu	Samostalne aktivnosti učenika/polaznika
Naglasak je na aktivnostima učenika 	Izravan proces učenja i poučavanja, vježbe, prezentiranje... 	Svijet rada, ustanova, regionalni centri kompetentnosti, simulacije i stvarni projektni zadatci u poslovnom sektoru 	Seminarskih zadatci, prezentacije, projekti, domaće zadaće, vježbe učenje za pisani i/ili usmeni ispit, e-učenje...

Status modula (obvezni/izborni)	
Cilj (opis) modula	
Ključni pojmovi	
Povezanost modula s međupredmetnim temama (ako je primjenjivo)	
Preporuke za učenje temeljeno na radu	
Preporuke za rad s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama	

Skup ishoda učenja iz SK-a:	Ergonomска наčela u uredskom poslovanju
Ishodi učenja	Ishodi učenja na razini usvojenosti „dobar”

Ishodi učenja	Ishodi učenja na razini usvojenosti „dobar”
Opisati ergonomski oblikovano radno mjesto	Opisati ergonomski i funkcionalno oblikovano radno mjesto
Primijeniti ergonomска načela pri korištenju uredske opreme	Primijeniti ergonomска načela pri korištenju uredske opreme u cilju smanjenja radnog opterećenja
Prilagoditi utjecaje iz radne okoline ergonomskim načelima	Analizirati utjecaje iz radne okoline u skladu s ergonomskim načelima
Primijeniti vježbe rasterećenja pri radu s računalom	Primijeniti vježbe rasterećenja pri radu s računalom u cilju otklanjanja zdravstvenih rizika

Dominantan nastavni sustav i opis načina ostvarivanja SIU

Navodi se jedan dominantni sustav za skup ishoda učenja

Projektna nastava

Heuristička nastava

Programirana nastava

Problemska nastava

Egzemplarna nastava

Mentorska nastava

Predavačka nastava

Nastavne cjeline/teme

Načini i primjer vrednovanja

PRIMJER naveden u kurikulumu

Prijedlog prilagodbe za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

PRIMJER naveden u kurikulumu

Preporuke za rad s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

Budući da je u ovom skupu ishoda učenja dominantno učenje temeljeno na radu u kojem se učenici stavljuju u realne radne situacije tijekom kojih rade samostalno učenicima s teškoćama treba dati produljeno vrijeme za izvršavanje zadatka. Pri određivanju redoslijeda izlaganja treba voditi računa da učenici s teškoćama izlažu na kraju kako bi mogli bolje usvojiti rad ostalih učenika i kako bi imali više vremena za izvršavanje zadatka. Na takav način svaki učenik ima priliku pokazati svoje jače strane, a ostali učenici imaju priliku učiti i raditi s učenicima različitih sposobnosti. Takve su situacije moguće i u stvarnom radnom okruženju pa se učenici navikavaju na timski rad. U individualiziranom kurikulumu za svakog učenika s posebnim odgojno – obrazovnim potrebama navedeni su preporučeni načini rada, primjeri individualizacije te načini i oblici vrednovanja. Poseban naglasak treba staviti na kontinuirano vrednovanje za učenje koristeći kvalitetne, konstruktivne i poticajne povratne informacije u cilju motiviranja učenika, jačanja samopouzdanja te omogućavanja daljnog napretka. Nastavnik će procijeniti koja razina pedagoške podrške učeniku je potrebna. Nije namjera da nastavnik odradi dio uvjeta za dostizanje ishoda učenja umjesto učenika.

Darovitim učenicima treba omogućiti obogaćivanje sadržaja (proširivanje dodatnim sadržajima kojih se rijetko dotiču) ili postavljanjem ishoda više razine, a sve u skladu sa razlikovnim/individualiziranim kurikulumom. Preporuča se takvim učenicima ponuditi složeniji zadatak, individualni rad s mentorom, a vrednovanje treba provoditi sukladno razlikovnom/ individualiziranom kurikulumu u cilju poticanja motivacije i napretka.

Sadržaji za darovite učenike:

Za darovite učenike može se planirati zadatak u kojem je kod preuzimanja robe specifičnih svojstava došlo do robnih gubitaka čiju vrstu treba prepoznati i predložiti mjere za njihovo sprječavanje.

MALI ZADATAK – SVATKO SAM

- na stolovima se nalaze primjeri strukovnih modula
- pogledajte primjer modula te na priloženim papirima napišite koji vam je dio najmanje jasan
- vrijeme: 10 minuta

PRIMJER MODULA

NAZIV MODULA	Uvod u poduzetništvo		
Šifra modula			
Kvalifikacije nastavnika koji sudjeluju u realizaciji modula	https://hko.srce.hr/registrovani-skup-izhoda-ucenja/detalji/1161 https://hko.srce.hr/registrovani-skup-izhoda-ucenja/detalji/1162 https://hko.srce.hr/registrovani-skup-izhoda-ucenja/detalji/1163 https://hko.srce.hr/registrovani-skup-izhoda-ucenja/detalji/1166		
Obujam modula (CSVET)	4 CSVET SIU Poduzetništvo, poduzetnik i temeljne odrednice poduzetništva – 1 CSVET SIU Kreativnost i poslovna ideja – 1 CSVET SIU Društveno poduzetništvo – 1 CSVET SIU Pravni oblici pokretanja poduzetničke aktivnosti – 1 CSVET		
Načini stjecanja ishoda učenja (od - do, postotak)	Vođeni proces učenja i poučavanja	Oblici učenja temeljenog na radu	Samostalne aktivnosti učenika
	30 – 40 %	20 – 40 %	30 – 40 %
Status modula (obvezni/izborni)	obvezni		
Cilj (opis) modula	Cilj modula je učenicima omogućiti stjecanje kompetencija potrebnih za razumijevanje temeljnih odrednica poduzetništva važnih za razvoj društva i gospodarstva te osnivanje poduzetničkog pothvata. Učenici će usvojiti potrebna znanja o značenju poduzetništva i poduzetnika u teoriji i praksi, interpretirati načine i metode dolaska do poslovne ideje, analizirati važnost društvenog poduzetništva te usporediti pokretanje poduzetničkog pothvata s obzirom na različite pravne oblike poslovanja.		

Ključni pojmovi	poduzetništvo, poduzetnik, temeljne odrednice poduzetništva, poduzetnička ideja, metode generiranja i analize poduzetničkih ideja, društveno poduzetništvo, obrt, trgovac, posebni oblici, trgovačko društvo
Povezanost modula s međupredmetnim temama (ako je primjenljivo)	<p>MPT Održivi razvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • odr B.4.1. Djeluje u skladu s načelima održivoga razvoja s ciljem zaštite prirode i okoliša. <p>MPT Građanski odgoj i obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> • goo A.4.2. Promiče ulogu institucija i organizacija u zaštiti ljudskih prava na europskoj i globalnoj razini. <p>MPT Zdravlje</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdr B.4.1.A Odabire primjerene odnose i komunikaciju. <p>MPT Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije</p> <ul style="list-style-type: none"> • ikt A.4.1. Kritički odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju. <p>MPT Osobni i socijalni razvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • osr B.4.2. Suradnički uči i radi u timu. <p>MPT Učiti kako učiti</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • uku A.4/5.1. Samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. • uku D.4/5.2. Ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremam je zatražiti i ponuditi pomoć.
Preporuke za učenje temeljeno na radu	Učenje temeljeno na radu ostvaruje se realiziranjem radnih zadataka koji se mogu simulirati u školskim specijaliziranim učionicama/praktikumima ili u Regionalnim centrima kompetentnosti. Poželjno je koristiti projektnu i istraživačku nastavu te situacijsko učenje i poučavanje odnosno zadaci za učenje i vježbanje trebaju odgovarati stvarnim radnim situacijama nekog radnog mesta. Isto tako, gdje god je to moguće, ishode učenja kojima učenik stječe praktične vještine treba ostvariti u realnim uvjetima kod poslodavca (gospodarski subjekt s kojim ustanova u školskoj godini ostvaruje poslovnu suradnju u skladu s kurikulumom ustanove). Radni zadaci trebaju biti dijelom i iz poduzetničkog svijeta te dati učenicima poduzetničko iskustvo i motivirati ih na kasnije samozapošljavanje.
Specifični materijalni uvjeti i okruženje za učenje, potrebni za realizaciju modula	https://hko.srce.hr/registrovani-skup-izhoda-ucenja/detalji/1161 https://hko.srce.hr/registrovani-skup-izhoda-ucenja/detalji/1162 https://hko.srce.hr/registrovani-skup-izhoda-ucenja/detalji/1163 https://hko.srce.hr/registrovani-skup-izhoda-ucenja/detalji/1166

Skup ishoda učenja iz SK-a, obujam	Poduzetništvo, poduzetnik i temeljne odrednice poduzetništva , 1 CSVET
Ishodi učenja	Ishodi učenja na razini usvojenosti „dobar”
Objasniti važnost poduzetništva za razvoj gospodarstva	Objasniti u teoriji i praksi važnost poduzetništva za razvoj gospodarstva
Usporediti povijesni razvoj poduzetništva s promjenama u gospodarstvu	Usporediti obilježja povjesnog razvoja poduzetništva s promjenama u gospodarstvu
Razlikovati doprinos pojedinih teoretičara u razvoju poduzetništva	Razlikovati doprinos teoretičara koji su najviše pridonijeli razvoju poduzetničke teorije
Povezati osobine i motive poduzetnika u realizaciji poduzetničke aktivnosti	Povezati ključne osobine i motive ulaska poduzetnika u poduzetnički potхват
Analizirati temeljne odrednice za pokretanje poduzetničke aktivnosti	Analizirati karakteristike temeljnih odrednica u cilju pokretanja poduzetničke aktivnosti
Identificirati pretpostavke za razvoj poduzetništva	Identificirati poduzetničku i tržišnu slobodu kao pretpostavke razvoju poduzetništva
Dominantni nastavni sustav i opis načina ostvarivanja SIU	
Dominantni nastavni sustav je heuristička nastava. Učenicima se kroz projektne zadatke/radne situacije/istraživački rad omogućuje razvoj poduzetničkih kompetencija potrebnih za razumijevanje povjesnog razvoja poduzetništva, temeljnih odrednica poduzetništva te identificiranje osobina i motiva poduzetnika potrebnih za ulazak poduzetnika u poduzetnički potхват. Od učenika se očekuje aktivno sudjelovanje u procesu učenja, poučavanja i vrednovanja postignuća, redovito pohađanje svih oblika nastave i izvršavanje aktivnosti.	
Nastavne cjeline/teme	Pojmovno određenje poduzetništva i poduzetnika Povijesni razvoj poduzetništva Poduzetnik i poduzetništvo u teoriji Osobine poduzetnika i poduzetnički motivi Temeljne odrednice poduzetništva

	Poduzetnička i tržišna sloboda
	Načini i primjer vrednovanja
Situacijski scenarij poučavanja - aktivnosti:	
Hotel za kućne ljubimce	
<p>Leona je željela otvoriti hotel za kućne ljubimce - pse. Promišljala je po čemu se može razlikovati od konkurencije i ponuditi nešto više. Osmislila je ponudu u kojoj nudi svakom vlasniku i „Malu školu dresure“. Otvorila je hotel za kućne ljubimce u vlastitom prostoru u vrijednosti od 50.000,00 €. Za uređenje hotela utrošila je 13.400,00 €. Taj iznos financirala je 35 % iz vlastitih sredstava, a ostatak iz kredita banke. Nakon šest mjeseci zaposlila je još jednu osobu. Tijekom prve godine zaradila je 62.300,00 €, od čega je na plaće, davanja i potrebnu hranu kućnim ljubimcima utrošila 46.270,00 €.</p> <p>Učenik ima zadatak da prema navedenim podatcima analizira temeljne odrednice poduzetništva, navede vrste kapitala koji su uloženi u poduzetnički pothvat, izračuna visinu iznosa kredita, odredi bruto dobit poduzetničkog pothvata, opiše osobine i motive Leoninog ulaska u poduzetnički pothvat i komentira važnost Leoninog poduzetničkog pothvata za razvoj gospodarstva u lokalnoj zajednici. Učenik izrađuju vremensku lenu u kojoj povezuju povijesni razvoj poduzetništva i promjene koje su se događale u gospodarstvu te ističe važne teoretičare i njihov doprinos.</p> <p>Vrednovanje za učenje: nastavnik prati aktivnosti učenika i daje povratnu informaciju uz smjernice o dalnjem poboljšanju</p>	

Primjer – vrednovanje za učenje – kriterijska rubrika:

Elementi procjene	Potpuno	Djelomično	Potrebno doraditi
Učenik izrađuje zadatak prema navedenim podatcima i smjernicama nastavnika.			
Učenik komentira važnost Leoninog poduzetničkog pothvata prema dobivenim podatcima.			
Učenik provodi vršnjačko vrednovanje i samovrednovanje.			

Vrednovanje kao učenje: vršnjačko vrednovanje i samovrednovanje sudjelovanja u aktivnostima prema danim kriterijskim rubrikama

Vrednovanje naučenog: nastavnik vrednuje rješenja radnih zadataka pomoću unaprijed definiranih kriterija za navedeni zadatak: temeljne odrednice poduzetništva, vrste kapitala, iznos kredita, bruto dobit poduzetničkog pothvata, osobine i motivi poduzetnika, komentar o važnosti poduzetničkog pothvata za razvoj gospodarstva, povijesni razvoj poduzetništva, teoretičari poduzetništva

Primjer – vrednovanje naučenog - kriterijska rubrika za nastavnika:

Kriterij	Razina ostvarenosti kriterija		
	Potpuno	Nepotpuno	Potrebno doraditi
Bodovi	3	2	1
Temeljne odrednice poduzetništva	Analizira temeljne odrednice poduzetništva za pokretanje poduzetničke aktivnosti na primjeru hotela za kućne ljubimce.	Objašnjava temeljne odrednice poduzetništva za pokretanje poduzetničke aktivnosti na primjeru hotela za kućne ljubimce.	Prepoznaće temeljne odrednice poduzetništva za pokretanje poduzetničke aktivnosti na primjeru hotela za kućne ljubimce.
Vrste kapitala	Objašnjava vrste kapitala uložene u poduzetnički pothvat.	Navodi vrste kapitala uložene u poduzetnički pothvat.	Prepoznaće vrste kapitala uložene u poduzetnički pothvat.
Iznos kredita	U potpunosti točno izračunava visinu iznosa kredita.	Uz manje greške izračunava visinu iznosa kredita.	Uz pomoć nastavnika izračunava iznos visine iznosa kredita.
Bruto dobit	U potpunosti točno određuje bruto dobit poduzetničkog pothvata.	Uz manje greške određuje bruto dobit poduzetničkog pothvata.	Uz pomoć nastavnika određuje bruto dobit poduzetničkog pothvata.
Osobine i motivi poduzetnika	Komentira osobine i motive poduzetnika.	Opisuje osobine i motive poduzetnika.	Navodi osobine i motive poduzetnika.
Komentar o važnosti poduzetničkog pothvata za razvoj gospodarstva u lokalnoj zajednici	Komentira važnost poduzetničkog pothvata za razvoj gospodarstva u lokalnoj zajednici.	Opisuje važnost poduzetničkog pothvata za razvoj gospodarstva.	Navodi važnost poduzetničkog pothvata za razvoj gospodarstva.
Povijesni razvoj poduzetništva	Povezuje povijesni razvoj poduzetništva s promjenama u gospodarstvu.	Objašnjava povijesni razvoj poduzetništva.	Djelomično opisuje povijesni razvoj poduzetništva.
Teoretičari poduzetništva	Analizira teoretičare i njihov doprinos razvoju poduzetništva.	Objašnjava značaj važnih teoretičara u razvoju poduzetništva.	Prepoznaće važne teoretičare u razvoju poduzetništva.

Bodovi:

0-11 nedovoljan

12-14 dovoljan

15-18 dobar

19-21 vrlo dobar

22-24 odličan

Prijedlog prilagodbe za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

Budući da se u ovom skupu ishoda učenja najčešće koristi ispitivačka i heuristička nastava tijekom koje učenici rade samostalno, potrebno je učenicima s teškoćama posvetiti dodatnu pažnju i vrijeme. Osim toga, poželjno je u pomoć takvim učenicima uključiti i ostale učenike, a posebno darovite učenike. Pri određivanju redoslijeda izlaganja treba voditi računa da učenici s teškoćama izlažu na kraju kako bi mogli bolje usvojiti rad ostalih učenika i kako bi imali više vremena za izradu zadatka. Na takav način svaki učenik ima priliku pokazati svoje jače strane, a ostali učenici imaju priliku učiti i raditi s učenicima različitih sposobnosti. Takve su situacije moguće i u stvarnom radnom okruženju pa se učenici navikavaju na timski rad. U individualiziranom kurikulumu za svakog učenika s posebnim potrebama navedeni su preporučeni načini rada, primjeri individualizacije te načini i oblici vrednovanja. Poseban naglasak treba staviti na kontinuirano vrednovanje za učenje koristeći kvalitetne, konstruktivne i poticajne povratne informacije u cilju motiviranja učenika, jačanja samopouzdanja te omogućavanja dalnjeg napretka. Nastavnik će procijeniti koja razina pedagoške podrške učeniku je potrebna. Nije namjera da nastavnik odradi dio uvjeta za dostizanje ishoda učenja umjesto učenika.

Darovitim učenicima treba omogućiti obogaćivanje sadržaja (proširivanje dodatnim sadržajima kojih se rijetko dotiču) ili postavljanjem ishoda više razine, a sve u skladu sa razlikovnim/individualiziranim kurikulumom. Preporuča se takvim učenicima ponuditi složeniji zadatak, a vrednovanje treba provoditi sukladno razlikovnom/ individualiziranom kurikulumu u cilju poticanja motivacije i napretka.

**Kako izgledaju kurikulumi općeobrazovnih
predmeta?**

PRIMJER OPĆEOBRAZOVNOG PREDMETA

A. Hrvatski jezik i komunikacija		
odgojno-obrazovni ishod	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishod na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
SŠ HJ A.1.1. Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	<ul style="list-style-type: none">– određuje temu, oblik, svrhu (javna i osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje– razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa– prepoznaće različite izvore informacija za pripremu teksta i primjenjuje ih u oblikovanju teksta– odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost– objašnjava svojim riječima obilježja administrativnoga i publicističkog stila na primjerima različitih vrsta tekstova– oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori– govori i razgovara u skladu s govornom ulogom– razgovara prema obrascima razgovora u skupini: uvjeravanja i pregovaranja– samostalno primjenjuje pravogovorna pravila hrvatskoga standardnoga jezika uvažavajući verbalne i neverbalne vrednote govorenoga jezika s obzirom na funkcionalni stil teksta	<ul style="list-style-type: none">– prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:		
<ul style="list-style-type: none">– pripovijedanje, opisivanje; jezična i strukturalna obilježja opisa i pripovijedanja; natuknica, publicistički stil, administrativni stil.		
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:		
Učenik govori najmanje jedan monološki tekst i sudjeluje u najmanje jednom dijaloškom tekstu s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa: izvješće i intervju. Preporučeni su tekstovi: vijest, izvješće, opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, razgovor o temi, tekst s poveznicama (hipertekst), autobiografija.		

ZAŠTO JE POTREBNO SVE TO ČITATI ?

- *zato što će svaki nastavnik općeobrazovnog predmeta sam detektirati ishode učenja koje može izvoditi te u suradnji sa strukovnim nastavnikom i ravnateljem škole dogоворити активности и задужења*

Primjer dobre prakse

Kurikulum za nastavni predmet *Hrvatski jezik;*
Hrvatski jezik i komunikacija, 4. razred

SŠ HJ A.4.4.

Učenik piše raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

- procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište
- oblikuje sadržajno i logički povezani tekst
- primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje

- prema smjernicama piše raspravljačke tekstove, ostvaruje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta

Strukovni kurikulum za stjecanje kvalifikacije *Referent za poslovnu ekonomiju, modul: Poslovanje vježbeničke tvrtke, 4. razred*

Skup ishoda učenja iz SK-a, obujam		Poslovanje na sajmovima, 2 CSVET-a
Ishodi učenja		Ishodi učenja na razini usvojenosti „dobar“
Osmisliti poslovne aktivnosti za sudjelovanje na sajmu		Predložiti poslovne aktivnosti za sudjelovanje na sajmu u skladu s postavljenim ciljevima nastupa
Kreirati promotivne materijale i poslovnu dokumentaciju za sudjelovanje na sajmu		Kreirati promotivne materijale i poslovnu dokumentaciju za sudjelovanje na sajmu u skladu s postavljenim ciljevima nastupa
Planirati troškove vezane za sudjelovanje na sajmu		Planirati troškove vezane za sudjelovanje na sajmu u skladu s postavljenim ciljevima nastupa
Provesti poslovne aktivnosti na sajmovima primjenjujući pravila poslovnog bontona		Provesti poslovne aktivnosti na sajmovima primjenjujući pravila poslovnog bontona u skladu s postavljenim ciljevima nastupa
Analizirati poslovnu dokumentaciju nakon sudjelovanja na sajmu		Analizirati poslovnu dokumentaciju nakon sudjelovanja na sajmu u skladu s postavljenim ciljevima nastupa

AKTIVNOST	Pripremimo, kreirajmo i poslujmo zajedno
OPIS	<p>Učenici pripremaju i izrađuju promotivne materijale (katalog, cjenik, posjetnica) za predstavljanje poslovne organizacije na sajmu. Zajedno sa svojim timom (zaposlenicima) donose odluku o odabiru sajma na kojem će predstaviti poslovne aktivnosti.</p> <p>Učenici izrađuju poslovnu dokumentaciju i promotivne materijale za nastup na sajmu. Tijekom izrade poslovne dokumentacije vode računa o primjeni pravopisnih i jezičnih pravila hrvatskoga standardnog jezika te tekst sadržajno i logički povezuju koristeći točne i pouzdane podatke.</p> <p>Napomena: nastavnik cijelo vrijeme ima ulogu moderatora nastavnog procesa ovisno o potrebi učenika, odnosno tima.</p>
RAZRED	4. razred
ISHODI UČENJA	<p>A. 4. 4. - oblikuje plan pisanja raspravljačkih tekstova u skladu s određenom strukturom, oblikom i funkcionalnim stilom (administrativnim, publicističkim, znanstveno-popularnim, znanstvenim)</p> <ul style="list-style-type: none"> – procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište – oblikuje sadržajno i logički povezani tekst – primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje <p>Modul: Poslovanje vježbeničke tvrtke</p> <p>SIU: Poslovanje na sajmovima</p> <p>IU: Kreirati promotivne materijale i poslovnu dokumentaciju za sudjelovanje na sajmu</p> <p>IU: Osmisliti poslovne aktivnosti za sudjelovanje na sajmu</p>

AKTIVNOST	Pripremimo, kreirajmo i poslujmo zajedno
MPT	pod A.5.1. ; pod B.5.2. ; odr A.4.2. ; uku A.4./5.4.
VRIJEME TRAJANJA	<p>travanj 2023.</p> <p>20 sati</p> <p>Profesor hrvatskog jezika zadužen je za 5 sati , a nastavnik struke za 15 sati za navedenu aktivnost.*</p> <p><i>*SIU Poslovanje na sajmovima sastoji se od 2 ishoda učenja, oba ishoda učenja izvodi profesor hrvatskog jezika i nastavnik strukovnih predmeta, ali njihova aktivnost unutar istih je različita (profesor hrvatskog jezika izvodi ½ sadržaja ishoda učenja)</i></p>
NASTAVNIK	nastavnik strukovnih modula Pero Perić/ profesor hrvatskog jezika Ivo Ivić
ZADUŽENJE	<p>Profesor hrvatskog jezika zadužen je za 5 sati , a nastavnik struke za 15 sati za navedenu aktivnost.*</p> <p><i>*SIU Poslovanje na sajmovima sastoji se od 2 ishoda učenja, oba ishoda učenja izvodi profesor hrvatskog jezika i nastavnik strukovnih predmeta, ali njihova aktivnost unutar istih je različita .</i></p>
MJESTO	Vježbenička tvrtka, Prva ekonomska škola Zagreb
KOMENTAR	

Kako to realizirati i vrednovati?

Problemski zadatak:

- nakon što su učenici podijeljeni u dva tima, svaki član pojedinog tima dobiva svoj zadatak, odnosno kreira i izrađuje katalog, cjenik ili posjetnicu svoje vježbeničke tvrtke.
- pri izradi zadatka svu poslovnu dokumentaciju stilski i jezično usklađuju sa standardnim hrvatskim jezikom.
- elementi vrednovanja odnose se na pripremanje i kreiranje poslovne dokumentacije za sajamsko poslovanje.

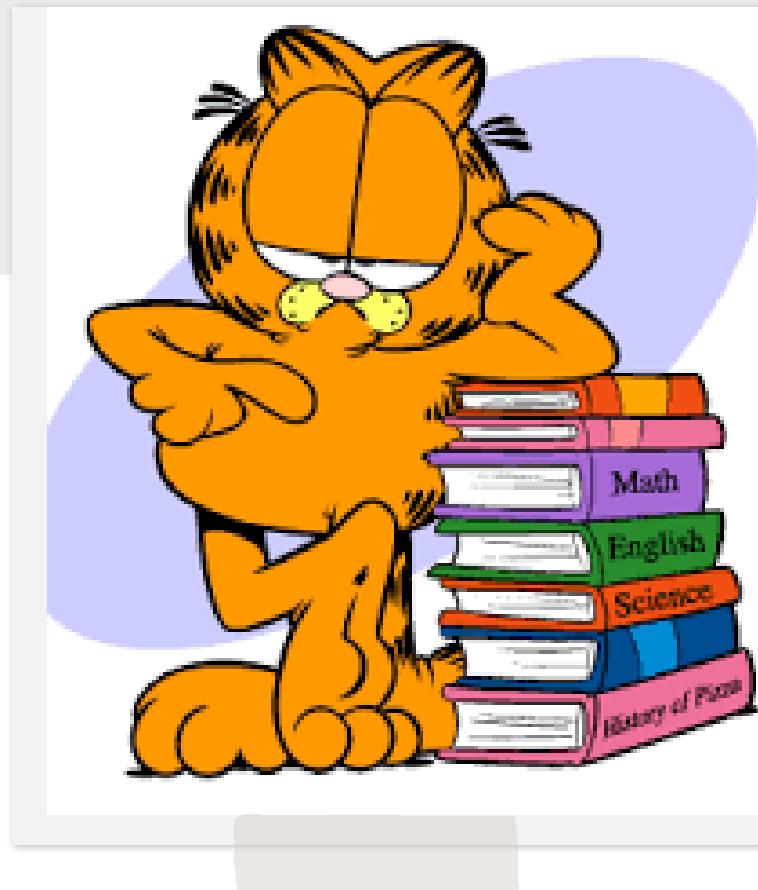
A SADA VI (1. dio)

- na stolu su primjeri strukovnih modula i općeobrazovnih predmeta
- pročitati dokumente i dogovoriti koji primjer ćete kao grupa izraditi
- vrijeme: do 13 sati

A SADA VI (2. dio)

- završiti uratke
vrijeme: do 14:20
- prezentirati uratke
- analizirati uratke (razumljivo/nerazumljivo, primjenjivo/neprimjenjivo, prednosti/nedostaci)

ŠTO MISLITE?

- RAZUMLJIVO/PRIMJENJIVO/PREDNOST
- Razumljiv, primjenjiv jednostavan primjer suradnje
- Razumljiv primjer buduće suradnje
- Razumljivo, primjenjivo
- Slični primjer, aktivnosti različite
- NERAZUMLJIVO/NEPRIMJENJIVO/NEDOSTATAK
- Navedeni primjer polazi od prepostavke da je dio ishoda ostvaren ranije (vrijeme trajanja)
- Ishodi na razini dobar

PITANJA?????

**Imajte stalno na umu, za uspjeh je od svega
najvažnija vaša odluka da ćete uspjeti.**

(A Lincoln)

Evaluacija radionica 2023. DSN (završetak)

HVALA NA
PAŽNJI!!!!

